

E / B / R

**POVZETKI V
SLOVENSKEM JEZIKU**

KNOWLEDGE-MANAGEMENT COLLABORATION AND LABOR BROKERAGE PERFORMANCE: A MULTILEVEL STUDY OF ENTREPRENEURIAL MARKET MAKING

SODELOVANJE PRI UPRAVLJANJU ZNANJA IN USPEŠNOST POSREDOVANJA DELA: ŠTUDIJA PODJETNIŠKEGA OBLIKOVANJA TRGA NA VEČ RAVNEH

James A. Downing

Podjetniki, ki delujejo na znanjsko intenzivnih trgih, si prizadevajo zmanjšati stroške z mehanizmi za upravljanje tacitnega znanja. Kadar posamezniki želijo pridobiti konkurenčno prednost v znanjsko intenzivni panogi, ustvarijo vrednost iz splošnih informacij o trgu in skonstruirajo transakcijski strošek za stranke. Ti posamezniki, ki oblikujejo trg, pogosto delujejo znotraj podjetja, da imajo koristi od sodelovanja v obliki deljenja informacij. Podjetja vlagajo v deljenje tacitnih informacij, da pripomorejo k sodelovanju med posamezniki, kar omogoča večjo uspešnost podjetja. Proces ustvarjanja vrednosti na znanjsko intenzivnih trgih izhaja iz splošnih informacij o trgu. Proces prisvojitve vrednosti je edinstvena značilnost znanjsko intenzivnih panog, kjer se transakcijski stroški za stranko skonstruirajo kot konkurenčna prednost. V tej raziskavi je oblikovana shema za konstruiranje transakcijskih stroškov na podlagi podjetniških učinkovitosti pri oblikovanju trga, preslikanih na determinante teorije transakcijskih stroškov. V nastalem ekonometričnem modelu so preučene naložbe, tako na ravni podjetja kot na ravni posameznika, v upravljanje tacitnega znanja. Rezultati kažejo, da se z naložbami v deljenje informacij na ravni podjetja uspešnost posameznikov v podjetju ne poveča nujno. Kadar pa je vzpostavljena trdna struktura in si posamezniki dejavno delijo informacije, nastane učinkovitost, ki omogoča večje posle in večjo uspešnost podjetja. Potrebne so nadaljnje raziskave, ki bi se podrobneje ukvarjale s temi učinkovitostmi, ki izhajajo iz strategij upravljanja znanja. Članek vsebuje tudi poziv k nadaljnjemu razvoju in opazovanju konstruiranja transakcijskih stroškov, zlasti v znanjsko intenzivnih panogah.

Ključne besede: upravljanje znanja, konstruiranje transakcijskih stroškov, posredovanje dela

---

THE GOVERNANCE CRUCIBLE: INSTITUTIONAL LOGICS AND THE TRANSFORMATION OF CORPORATE GOVERNANCE IN SLOVENIA

TALILNI LONEC UPRAVLJANJA: INSTITUCIONALNE LOGIKE IN PREOBRAZBA UPRAVLJANJA PODJETIJ V SLOVENIJI

Katarina Dvorski, Domagoj Hruška

V tej študiji je preučeno, kako se znotraj upravljanja podjetij sprejemajo in na novo umerjajo institucionalne logike, medtem ko se pojavljajo izzivi glede legitimnosti in se izvajajo organizacijske spremembe. Študija je postavljena v posttranzicijski bančni sektor Slovenije ter združuje simbolno-materialno ontologijo institucij z dvojnimi razlikovanjem med logikami na podlagi identitete, ki temeljijo na vrednotah in namenu organizacije, ter logikami na podlagi dejavnosti, ki izhajajo iz operativne prakse in delovanja. Analiza na podlagi intervjuev z elito in strokovnjaki ter upravljaljskih artefaktov preučuje, kako te logike vplivajo druga na drugo v treh fazah preobrazbe upravljanja – državnem nadzoru, privatizaciji in postprivatizacijski odpornosti. Ugotovitve kažejo, da upravljanje ni zgolj tehničen sistem nadzora, temveč pomenljivo talilni lonec, kjer se legitimnost ves čas konstruira in reinterpreterira skozi vodenje, rutine odločanja in institucionalne objekte, kot so pravila, metrike in diskurz. Študija prispeva k raziskovanju institucionalnih logik, saj prikaže, kako se logike na podlagi identitete in dejavnosti prepletajo in razvijajo v praksi, ter ponuja praktične uvide za upravljaljske akterje, ki želijo v institucionalno kompleksnih in zgodovinsko večplastnih okoljih vzdrževati legitimnost in odpornost.

Ključne besede: upravljanje podjetij, institucionalne logike, logike na podlagi identitete, logike na podlagi dejavnosti, legitimnost

---

SUSTAINABILITY AND STABILITY: ESG–CREDIT RISK DYNAMICS IN EU BANKS

TRAJNOST IN STABILNOST: DINAMIKA ESG IN KREDITNEGA TVEGANJA V EU BANKAH

Jan Porenta, Iza Matko, Riste Ichev

Ta študija preučuje povezavo med okoljsko, družbeno in upravljavsko (ESG) uspešnostjo bank ter kreditnim tveganjem v Evropski uniji (EU), pri čemer se osredotoča na razlike med bankami v evrskem območju (EA) in bankami zunaj evrskega območja ter med razvitimi in nastajajočimi trgi EU. Na podlagi panelnih podatkov za 87 bank EU v obdobju 2014–2023 ter statičnih modelov s fiksnimi učinki je kreditno tveganje merjeno z razmerji slabih posojil glede na celotna posojila, sredstva in kapital, medtem ko je ESG ocenjen z uporabo tako splošnih ESG, kot tudi kombiniranih ESG ocen. Rezultati kažejo statistično značilno negativno povezanost med ESG ocenami in kreditnim tveganjem za celoten vzorec, banke v evrskem območju ter banke na razvitih trgih, kar podpira teoriji deležnikov in legitimnosti. Za banke zunaj evrskega območja ni zaznane statistično značilne povezave, v nekaterih primerih na nastajajočih trgih pa obratna dinamika nakazuje na možen kompromis, skladen s teorijo delničarjev. Ugotovljeni učinki izhajajo predvsem iz družbenega in upravljaljskega stebra, medtem ko okoljski steber ni statistično značilen. Dodatna analiza razkriva, da je razmerje med ESG in kreditnim tveganjem lahko pogojeno s finančno strukturo bank, pri čemer učinek ESG na zmanjševanje tveganja postane močnejši pri bankah z višjim finančnim vzvodom. Ugotovitve dodatno poudarjajo vlogo vključevanja ESG v upravljanje kreditnega tveganja ter imajo pomembne implikacije za regulativno politiko, zlasti na nastajajočih trgih EU. Rezultati so robustni na različne specifikacije modelov.

Ključne besede: kreditno tveganje, ESG, evrsko območje, EU bančništvo, nastajajoči trgi

---

APPLYING MEANS–END CHAIN THEORY TO ONLINE BUYING AND UNDERSTANDING CONSUMERS' MOTIVATION TO DISCLOSE PRIVATE INFORMATION

UPORABA TEORIJE VERIGE SREDSTEV IN CILJEV PRI SPLETNEM NAKUPOVANJU TER RAZUMEVANJE MOTIVACIJE POTROŠNIKOV ZA RAZKRIVANJE ZASEBNIH PODATKOV

Brikena Berisha, Maja Konečnik Ruzzier

Namen te raziskave je opredeliti in razumeti motive, ki vplivajo na odločitve potrošnikov glede razkrivanja zasebnih podatkov na spletu. Kot glavni teoretični okvir je bila uporabljena teorija verige sredstev in ciljev, pri čemer smo izvedli deset poglobljenih intervjujev z metodo mehkega lestvičenja. Intervjuji so razkrili, kako utilitarna in hedonistična motivacija skupaj oblikujeta vedenje razkrivanja podatkov. Ugotovitve kažejo, da se ti motivaciji medsebojno prepletata, kar pomeni, da razkrivanje podatkov ne temelji zgolj na funkcionalnih premislekih, temveč tudi na čustvenih in izkustvenih dejavnikih, vpetih v vrednostne sisteme potrošnikov. Raziskava zaključuje, da ima motivacija osrednjo in večplastno vlogo pri odločitvah o razkrivanju podatkov v spletnem okolju.

Ključne besede: veriga sredstev in ciljev, spletno nakupovanje, zasebni podatki, motivacija

---